

رابطه باورهای مذهبی و بهزیستی روانشناختی با شادکامی در دانشجویان روانشناسی دانشگاه آزاد ساری - ۱۳۹۵

راحله سوخته‌سرائی^۱، مهربانو امیرشاهی^۲، دکتر لیلا جویباری^۳، دکتر اکرم ثناگو^{۴*}

چکیده

مقدمه: با توجه به اینکه ارتقا و رشد باورهای مذهبی، حفاظت از بهزیستی روانشناختی و شادکامی، از مؤلفه‌های مهم در زندگی افراد به شمار می‌آیند، پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط بین باورهای مذهبی و بهزیستی روانشناختی با شادکامی در دانشجویان رشته روان‌شناسی طراحی و اجرا شد.

روش‌ها: در این پژوهش توصیفی-همبستگی، جامعه پژوهش، کلیه دانشجویان روانشناسی مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ بود که تعداد ۲۰۰ نفر به روش تصادفی، انتخاب شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه‌های باورهای مذهبی آلپورت، بهزیستی روانشناختی ریف و شادکامی آکسفورد بودند. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی و نرم‌افزار SPSS-۱۶ تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که بین باورهای مذهبی با شادکامی از لحاظ آماری ارتباط مثبت و معناداری وجود داشت، همچنین رابطه بین بهزیستی روانشناختی و شادکامی از لحاظ آماری، مثبت و معنادار بودند. مقدارش؟

نتیجه‌گیری: می‌توان با آموزش باورهای مذهبی، به بهزیستی روانشناختی و شادکامی افراد کمک کرد، به عبارت دیگر با تقویت باورهای مذهبی افراد و ارتقا سطح بهزیستی روانی، می‌توان زندگی شادتری برای آنان فراهم کرد.

کلمات کلیدی: باورهای مذهبی، بهزیستی روانشناختی، شادکامی، دانشجویان، روان‌شناسی

مقدمه

عبادت، می‌تواند از طریق ایجاد امید و تشویق به نگرش‌های مثبت، موجب آرامش افراد گردند (۱). افرادی که دارای اعتقادات مذهبی هستند در برابر انواع مشکلات اجتماعی، بیماری‌های روانی و کژکاری‌های رفتاری، مصونیت بیشتری دارند (۲). روانشناسان معتقدند بعد معنوی انسان، از طریق جهت‌دادن به زندگی فرد، نقش مهمی در تعیین شاخص‌های

یکی از مسائلی که امروزه حوزه وسیعی از مسائل تعلیم و تربیت را به خود اختصاص داده است، تأثیر متغیرهای محیطی نظیر دین‌ورزی، در شکل‌گیری شخصیت است که می‌تواند به زندگی افراد معنا و جهت دهد. رفتارها و باورهای مذهبی، تأثیر مشخصی در معنادار کردن زندگی افراد دارند، رفتارهایی مانند

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ساری، ایران

۲- کارشناس ارشد مامایی، مربی، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی زابل، زابل، ایران. آدرس الکترونیک: amirshahim@ymail.com

۳- دکترای آموزش پرستاری، دانشیار، مرکز تحقیقات پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران

تلفن: ۰۹۱۱۳۵۴۸۴۵۴ آدرس الکترونیک: joubari@goums.ac.ir

۴- دکترای آموزش پرستاری، دانشیار، مرکز تحقیقات پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران (*نویسنده مسئول)

شماره تماس: ۰۱۷۳۲۴۳۰۳۶۰، تلفن همراه: ۰۹۱۱۳۵۴۸۴۵۴ آدرس الکترونیک: sanagoo@goums.ac.ir

روانی بالایی دارند و پایبند باورهای مذهبی هستند براحتمی با مدرسین خود ارتباط برقرار می کنند، با مشکلات درسی، بهتر مقابله می کنند، پیشرفت تحصیلی بیشتری دارند و فعالترند (۸). در سالهای اخیر، جایگاه دینداری در جامعه، به عنوان یک ضرورت مورد توجه قرار گرفته است. به موازات رشد و توسعه دینداری در افراد می توان، شاهد سازگاری اجتماعی و تحمل پریشانی در آنها بود. با وجود اهمیت زیادی که دین برای انسانها دارد و اینکه احساس شادکامی و باورهای مذهبی در طول چند دهه گذشته به یک سازه پرکاربرد در برنامه ریزی های علمی و سیاسی بسیاری از کشورهای پیشرفته صنعتی و در حال توسعه تبدیل شده است، کمیت تحقیقات علمی مرتبط با احساس شادکامی در ایران چندان مورد توجه قرار نگرفته است. از اینرو با توجه به اهمیت دینداری و تأثیر شادکامی در زندگی و بهزیستی روانی، بنظر می رسد بررسی میزان و رابطه این مفاهیم در افراد در حال تحصیل، از اصلی ترین اهداف نظام تربیتی آموزش و پرورش باشد (۹).

با عنایت به اینکه باورهای مذهبی، بهزیستی روانشناختی و شادکامی از مؤلفه های مهم در زندگی افراد به شمار می آیند، لذا بنظر می رسد سطح پایین رضایت از زندگی و شادکامی، بتواند در دانشجویان بسیار مشکل ساز باشد و فشار روانی وارد شده به این طبقه، تأثیر متقابلی بر جامعه و مراجعین آنان داشته باشد، بنابراین شناسایی و تلاش برای بهزیستی این قشر از جامعه ضروری به نظر می رسد، از این رو با در نظر گرفتن این ضرورت و از آنجا که پژوهشی در این راستا در شهر ساری انجام نشده است، لذا پژوهشگر بر آن شد تا ارتباط بین باورهای مذهبی و بهزیستی روانشناختی را با شادکامی در دانشجویان رشته روانشناسی مورد بررسی قرار دهد تا بر اساس نتایج حاصل از این تحقیق به ارتقا و رشد باورهای مذهبی دانشجویان کمک کرده و از بهزیستی روانشناختی آنها محافظت نماید و منجر به افزایش شادکامی در دانشجویان گردد.

بهزیستی روانی ایفا می کند (۳). در روانشناسی جدید سعی می شود به جای توجه صرف به جنبه های ناشاد انسانی نظیر افسردگی، اضطراب و اختلالات هیجانی، بیشتر به جنبه های مثبت زندگی و از جمله احساس بهزیستی روانی تأکید شود (۴). در جهان امروز، بهزیستی روانی اهمیت بسیاری دارد زیرا در عصری زندگی می کنیم که به موازات پیشرفت های تکنولوژی، اجتماعی، اقتصادی و غیره، نابسامانی های روانی در حال گسترش است. انسان در کنار نیازهای فیزیولوژیک، دارای نیازهای عاطفی، مذهبی و اخلاقی است و یک زندگی سالم، در پرتو برآورده شدن این نیازها و تعادل میان آنها بوجود می آید (۵).

بهزیستی روانشناختی، به عنوان احساس مثبت و احساس رضایت مندی عمومی از زندگی خود و دیگران در حوزه های مختلف خانواده، محل تحصیل، شغل و غیره تعریف می شود. در احساس بهزیستی، سه مؤلفه مجزا و در عین حال مرتبط با هم دخیل هستند که عبارتند از حضور نسبی هیجانات مثبت، فقدان و عدم حضور هیجانات منفی و رضایتمندی از زندگی؛ که در این راستا افراد با احساس بهزیستی روانی، هیجانات مثبت تری را تجربه می کنند و رضایت بیشتری از زندگی دارند (۶).

داشتن هیجانات مثبت، رضایت از زندگی و نداشتن عواطف منفی از اجزاء شادکامی هستند. فرد شادکام، فردی زنده دل، سالم، برونگرا و آزاد از نگرانی می باشد. نتایج پژوهش ها نشان داده است که شادی می تواند سلامت جسمانی و روانی را بهبود بخشد، افرادی که شاد هستند، احساس امنیت بیشتری دارند، راحت تر تصمیم می گیرند، دارای روحیه مشارکتی قویتری هستند و حس رضایتمندی بیشتری را تجربه می کنند (۷). هر چه محیط زندگی لذت بخش تر باشد، با شادکامی و رضایت از زندگی قابل ملاحظه تری همراه می شود. این محیط، می تواند هم کشور، شهر و محله و هم محیط خانه و مدرسه و یا دانشگاه باشد. دانشجویانی که احساس شادکامی و بهزیستی

روش پژوهش

از دامنه کاملاً مخالف تا کاملاً موافق، امتیازبندی شده است. هدف استفاده از این پرسشنامه، سنجش و ارزیابی وضعیت مذهبی دانشجویان بود، که حداکثر نمره‌ای که فرد می‌تواند از این مقیاس به دست آورد نمره ۱۲۶ و حداقل نمره ۲۱ است. روایی و پایایی این مقیاس توسط لطف آبادی (۱۳۸۱) در دو تحقیق ملی احراز شده است. پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، $0/90$ بدست آمد. در پرسشنامه شادکامی آکسفورد، ۲۹ عبارت چهار گزینه‌ای، وجود دارد که به ترتیب به گزینه‌های الف، ب، ج و د نمرات صفر، ۱، ۲ و ۳ تعلق می‌گیرد. بدین ترتیب بالاترین نمره‌ای که آزمودنی می‌تواند در این مقیاس کسب کند، ۸۷ است که بیانگر بالاترین حد شادکامی بوده و کمترین نمره این مقیاس، صفر است که مؤید ناراضی بودن آزمودنی از زندگی و افسردگی فرد است. نمره بهنجار این آزمون، بین ۴۰ تا ۴۲ است. ضریب همبستگی بازآزمایی این مقیاس در بین دانشجویان ۵۲ درصد و ضریب آلفای کرونباخ آن $0/92$ درصد بود.

در این مطالعه، پژوهشگر پس از حضور در دانشگاه آزاد واحد ساری و اخذ موافقت واحدهای مورد پژوهش که دارای شرایط ورود به تحقیق بودند، در مورد پژوهش، محرمانه ماندن اطلاعات و آزاد بودن آنها در رد یا قبول شرکت در پژوهش، توضیحاتی ارائه و بعد از اخذ رضایت آگاهانه آنها به صورت کتبی، اقدام به تکمیل پرسشنامه‌ها نمود. داده‌های بدست آمده با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی با فاصله اطمینان ۹۵ درصد و به کمک نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. مقدار P کمتر از $0/05$ معنی دار تلقی گردید.

یافته‌ها

پژوهش حاضر روی ۲۰۰ دانشجوی دختر و پسر مقطع کارشناسی رشته روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری باهدف بررسی ارتباط باورهای مذهبی و بهزیستی روانشناختی

در این پژوهش توصیفی همبستگی، جامعه آماری مورد بررسی عبارت از کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل در مقطع کارشناسی رشته روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ به تعداد ۵۰۰ نفر بود. حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۲۰۰ نفر محاسبه گردید. با توجه به جامعه آماری، تعداد حجم نمونه به روش نمونه‌گیری تصادفی در دسترس بود.

شرایط ورود به مطالعه شامل کلیه دانشجویان دختر یا پسر مشغول به تحصیل و ورودی‌های ۱۳۹۱ تا سال ۱۳۹۵ در مقطع کارشناسی رشته روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری بود. معیارهای خروج از مطالعه شامل دانشجویان دختر و پسر مشغول به تحصیل در مقطع کارشناسی سایر رشته‌های تحصیلی دانشگاه آزاد واحد ساری و یا دانشجویان مهمان مقطع کارشناسی رشته روانشناسی و یا دیگر رشته‌های سایر دانشگاه‌ها بود.

ابزار گردآوری داده‌ها، شامل پرسشنامه‌های بهزیستی روانشناختی ریف، جهت‌گیری مذهبی آلپورت و شادکامی آکسفورد بود و تمامی نمونه‌ها در این مطالعه به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. پرسشنامه بهزیستی روانشناختی ریف، دارای ۱۸ سؤال و مشتمل بر شش خرده مقیاس استقلال، تسلط بر محیط، رشد شخصیت، ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود می‌باشد که در این تحقیق، از آزمودنی‌ها خواسته شد پرسش‌ها را خوانده و نظر خود را بر روی یکی از گزینه‌های شش‌گانه از دامنه مخالف تا کاملاً موافق، نشان دهد. برای هر پرسش نمره‌ای از ۱ تا ۶ داده شد که نمره‌ی بالاتر، نشانگر بهزیستی بالاتر و نمره‌ی پایین‌تر، نشانه‌ی بهزیستی پایین‌تر بود. این مقیاس توسط خانجانی (۱۳۹۳) ترجمه و اعتباریابی شده است. پایایی این پرسشنامه نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، $0/90$ ارزیابی شد. پرسشنامه باورهای مذهبی، شامل ۲۱ سؤال است که براساس مقیاس لیکرت شش درجه‌ای،

بحث و نتیجه‌گیری

در این مطالعه، مشخص شد بین متغیرهای باورهای مذهبی و بهزیستی روانشناختی با شادکامی رابطه معناداری وجود دارد که این یافته با تحقیقات احمدی (۱۳۹۱)، شریفی و همکاران (۱۳۹۱) و هادیانفرد (۱۳۸۴) همخوانی داشت (۱۰-۱۲). بنابراین می‌توان گفت کسانی که باورهای مذهبی قویتری دارند و از سطح بهزیستی روانی بالاتری برخوردارند، از شادکامی بیشتری بهره‌مند هستند. انجام اعمال مذهبی نظیر نماز، روزه و سایر عبادات موجب توجه دانشجویان به سوی خداوند و نوعی آرامش روحی روانی در آنها می‌شود و این خود می‌تواند در خودسازی و مقابله با استرس و در نتیجه کاهش اختلالات روانی مؤثر باشد. همچنین معنویت، موجب شادکامی و رضایت بیشتر از زندگی در آنها نیز می‌شود. بهتر است بگوییم که فرد در صورت داشتن باورهای مذهبی مناسب و بهزیستی روانشناختی مطلوب در زندگی، از شادکامی بیشتری برخوردار می‌شود. در این راستا پژوهش حاضر، نشان داد باورهای مذهبی بر شادکامی تأثیر دارد و این اثر معنادار و مستقیم است یعنی هر قدر باور مذهبی قدرتمندتر شود به همان اندازه، میزان شادکامی نیز افزایش خواهد یافت و بالعکس. این یافته با تحقیقات صحرائیان و همکاران (۱۳۹۰) و حیدری و همکاران (۱۳۸۹) همخوانی داشت (۱۳ و ۱۴). حضور و شرکت در امور مذهبی برای افراد، حمایت اجتماعی ایجاد می‌کند و این خود بر روحیه و خلق بالای افراد، اثر مثبت به جا می‌گذارد. کسانی که در زمینه دین به اعتقاد رسیده باشند در همدلی، مسئولیت‌پذیری و سایر امور، توفیق بیشتری خواهند داشت. همچنین می‌توان گفت باور داشتن و عمل کردن به رهنمودهای دینی، از مهمترین عوامل پدیدآورنده احساس شادکامی است که وصف الحال این گفته وجود آیاتی شریف از کلام الله مجید و این جمله است که «یاد خداوند موجب شادمانی هر متقی و لذت هر اهل یقینی است». در این پژوهش مشخص شد بین نگرش دینی و شادکامی ارتباط مثبت و معناداری وجود

دارد بطوریکه دانشجویانی که نگرش دینی بالایی داشتند از شادکامی بیشتری نیز برخوردار بودند. از دیگر یافته‌های مطالعه حاضر، تأثیر بهزیستی روانشناختی بر شادکامی بود به طوری که بین بهزیستی روانشناختی و خرده مقیاس‌های ششگانه آن (رضایت از زندگی، معنویت، شادی، رشد و بالندگی، خودپذیری و ارتباط مثبت با دیگران) با شادکامی، رابطه‌ای معنادار و مستقیم مشاهده شد. این رابطه به این معناست که هر قدر متغیر شادکامی افزایش یابد هر یک از خرده مقیاس‌های بهزیستی روانشناختی نیز افزایش خواهد یافت و بالعکس، هر چه میزان شادکامی کاهش یابد به همان میزان نیز هر یک از خرده مقیاس‌های بهزیستی روانشناختی، کاهش می‌یابد. این یافته با تحقیقات کیخا (۱۳۸۶) و پترسون (۲۰۰۰) و لارسون (۲۰۰۰) همسو بود (۱۴-۱۶). بهزیستی روان شناختی را می‌توان واکنش‌های عاطفی و شناختی به ویژگی‌ها و توانمندی‌های شخصی، تعامل کارآمد و مؤثر با جهان، پیوند و رابطه مطلوب با جمع و اجتماع و پیشرفت مثبت در طول زمان تعریف کرد. افراد با احساس بهزیستی روانی، بطور عمده هیجانات مثبت تری را تجربه می‌کنند (۱۷). سطح بهزیستی روانشناختی در فردی بالاست که عاطفه مثبت بر عاطفه منفی اش غلبه کند. احساس فرد از بهزیستی روانی به تعادل نسبی این دو مجموعه از نیروها بستگی دارد. با بهزیستی روانی بیشتر، شادی نیز افزایش می‌یابد و این خود می‌تواند سلامت جسمانی و روانی را بهبود بخشد و فرد شادی بیشتری را تجربه کند. افراد شاد، افرادی خوش بین هستند، از عزت نفس بالایی برخوردارند، احساس کنترل شخصی بیشتری را در خود احساس می‌نمایند و با استرس بیشتر مقابله می‌کنند. در پژوهش حاضر مشخص شد بین بهزیستی روانی و شادکامی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد بطوریکه دانشجویانی که بهزیستی روانی بالایی داشتند از شادکامی بیشتری برخوردار بودند. از آنجا که شرکت‌کنندگان این پژوهش، دانشجویان دانشگاه

جهت تعمیم نتایج، پژوهشی مشابه در حجمی بزرگتر اجرا گردد.

تشکر و قدردانی

این مطالعه حاصل پایان‌نامه دانشجوی کارشناسی ارشد رشته روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری است. بدین وسیله از کلیه دانشجویان و همکاران گروه روانشناسی بالینی و اساتید بزرگواری که در امر تحقیق و تدوین این مقاله ما را یاری کردند صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

آزاد اسلامی واحد ساری بودند و دانشجویان دانشگاه‌های دیگر را شامل نمی‌شدند؛ لذا نتایج این تحقیق، قابل تعمیم به کل جامعه دانشجویان و سایر اقشار غیر دانشجو نیست و این خود از محدودیت‌های این مطالعه محسوب می‌شود. مطالعه حاضر نشان داد که بین بهزیستی روانی و باورهای مذهبی و شادکامی رابطه معناداری وجود دارد لذا با تقویت باورهای مذهبی افراد و ارتقا سطح بهزیستی روانی، می‌توان زندگی شادتری برای آنان فراهم کرد. پیشنهاد می‌شود برای افزایش سطح باورهای مذهبی در دانشجویان و با توجه به اهمیت بهزیستی روانی کارگاههای آموزشی برگزار شود و

References

- Sahraian A, Gholami A, Omidvar B. The Relationship between Religious Attitude and Happiness in Medical Students in Shiraz University of Medical Sciences. *GMUHS J*. 2011; 17(2): 69- 75.
- Salehi F, Salehi Zahabi S, Salehi Zahabi S, Mahmoudi S. The relationship between religious orientation and death anxiety in patients with breast cancer. *HSME*. 2017; 4(1):22-27.
- Chesbrough H. (2003) "The New Business Logic of Open Innovation," *Strategy & Innovation*, 1, 2 (July-August): 11-15.
- Funder D, Sneed C. Behavioral manifestations of personality: An ecological approach to judgmental accuracy. *J Pers Soc Psychol*. 1993; 64 (3): 479-490.
- Jamali Z. The relationship between religion and religious attitudes to mental health. *Psychol J*. 2008; 5 (2): 11-8.
- Shokri O, Shahr-Arai M, Dastjerdi R. The role of individual differences in academic performance style and identity commitment role, identity and psychological well-being, *Psychol Heal J*. 2006; 29: 16-2.
- Larson R, Reed W. Positive Youth Development, Willful Adolescent and Mentoring. *Am J Community Psychol*. 2006; 34 (6): 677- 689.
- Alport GW, Ross JM. Orientation & Prejudice Personal religious. *Pers Soc Psychol J*. 1967; 5: 432-4439.
- Mirshahi-Jafari E, Abedi M; Daricvandi H. Happiness and its determinants. *Cogn Sci J*. 2002; 4 (3): 58-50.
- Ahmadi M, Haratian A. Rite effectiveness Umrah Mufradah on happiness and mental health. *Ravanshenasi-va- Din*. 2012; 5 (3): 42- 62.
- Sharifi T, Shekarshekan H, Ahadi H, Mazaheri MM. The relationship between religious identity and national mental health. *Soc Psychol J*. 2012; 4 (11): 125- 142.
- Hadianfard H. Subjective well-being and religious activities in a group of Muslims. *IJPCP*. 2005; 2 (41): 224- 231.
- Heydari-rafat A, Enayati-novinfar A. The relationship between religious attitude and happiness among the students of Tarbiat Modarres University. *Ravanshenasi-va- Din*. 2010; 4 (12): 61- 67.
- Keykha S. The relationship between optimism and mental health of girl students. [Sari]. *Islamic Azad University of Sari: Sari*; 2007. 150p. Jan;
- Peterson C. The Future of optimism. *Am Psychol J*. 2000; 55(1): 44-55.
- Larson RW. Toward a psychology of positive youth development. *Am Psychol J*. 2000; 55 (1): 170-183.
- Lyobomirasky S, King L, Diener ED. The benefits of frequent positive affect: Does happiness lead to success? *Psychol Bull J*. 2005; 131 (6): 803-855.

The Relationship of Religious Beliefs and Psychological Well-being with Happiness in Psychology Students of Sari Islamic Azad University- 2016

Raheleh Sukhteh Saraii¹, Mehrbanou Amirshahi², Leila jouybari³, *Akram Sanagoo⁴

Abstract

Introduction: The psychological well-being and happiness are important components in people's lives, this study was designed to investigate the relationship between religious beliefs, psychological well-being and happiness in psychology students.

Methods: This is a descriptive study. The sample of study was all 200 psychology undergraduate student of Sari Islamic Azad University in 2015-2016. The instruments were the Allport religious beliefs questionnaire, the Riff Psychological well-being, and the Oxford happiness questionnaires. The collected data were analyzed by using descriptive and inferential statistics and SPSS16 software.

Results: The results showed a significant relationship between religious beliefs and happiness. Also, the relationship between psychological well-being and happiness was statistically positive.

Conclusion: The strengthening religious beliefs and promoting mental well-being, can be helpful in providing the student happier life.

Keywords: Religious Beliefs, Psychological Well-being, Happiness, Students, Psychology

1- M.Sc. student in Clinical Psychology, Islamic Azad University, Sari Branch, Mazandaran, Sari.

2- Instructor, Nursing & Midwifery School, Zabol University of Medical Sciences, Zabol, Iran.

3- Associate Professor, PhD of Nursing, Nursing Research Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran.

4- (*Corresponding Author) Associate Professor, PhD of Nursing, Nursing Research Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran. Tel: 01732430360, 09113548454 E-mail: sanagoo@goums.ac.ir